

2011/2012. tanév

Országos írásbeli forduló

I. kategória, 7-8. évfolyam

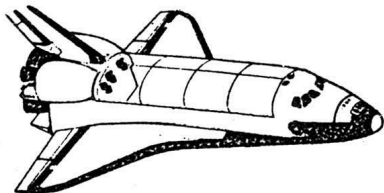
versenyző példánya
A feladatlap két részből áll.

A versenyző tanuló kódszáma:

Az 1. feladatlapon elért pontszám:	/ 37 pont
A 2. feladatlapon elért pontszám:	/ 60 pont

Elért pontszám összesen:	/97 pont
--------------------------	----------

Üdvözlünk kedves Versenyző!

A Földön tett korábbi kalandjaidról készült beszámolóod olyan jól sikerült, hogy egy hosszabb ösztöndíjat nyertél, hogy visszalátogathass.

Szeretnéd az utazást hasznosan tölteni, így alapos tervezgetésbe kezdesz.

Mielőtt belevetted magad ebbe a munkába, javasoljuk, hogy **tekintsd át**, milyen feladatok várnak rád, és ennek fényében tervezd, hogyan használod fel a könyvtár forrásait! Most is 90 perc áll a rendelkezésedre. Először csak az **internet** segítségével veheted igénybe (kb. **40 perc**), majd a tervezgetést a könyvtár **nyomtatott** forrásainak felhasználásával kell folytatnod (kb. **50 perc**). Ebbe a részbe bármikor belekezdhetsz, de az előző (internetes) feladatlapot azután már nem kérheted vissza.

Kérjük, hogy a feladatlapot **tollal** töltsd ki!

Jó munkát!

1.

Utadat alaposan meg kell tervezned. Kopernikusz életrajzát olvasva látod, hogy Ferrarában is tanult. A számítógép segítségével utánanézel, hogy érdemes-e útba ejtened.

a) Mikor kell érkezned, hogy Kopernikuszt is nagy valószínűséggel ott találj?

A leírások alapján nagyon érdekel a _____ katedrális (Cattedrale).

b) Járj utána, melyik utcában van!

c) Milyen messze található tőle az egyetem épülete, ahová Kopernikusz is járt?

1.	
2.	
3.	
4.	

2.

Kopernikusz életrajzában azt is látod, hogy egyetemi tanulmányai után háziorvosként dolgozott, majd 1512-ben egy jelentős posztra nevezték ki.

Miközben erről a foglalkozásról kerestél információt, egy finomságot is találtál.

a) Neve: _____ lepény

Fel is jegyezted magadnak az összetevőit:

liszt, fagyos zsír, sütőpor, tojás, citrom reszelt héja, tej, barackíz, őrölt mogyoró

b) Egy összetevő kimaradt. Melyik az?

c) Melyik internetes szakácskönyvben találtad meg? Add meg a szakácskönyv címét!

5.	
6.	
7.	

3.

Keresgélés közben rátalálsz egy másik híres lengyel csillagászra is. Róla szól a *Mátyás király csillagásza* című írás, amelyre a Csillagásztörténeti portálon bukkantál.

a) Hogy hívják ezt a csillagászt?

b) Kopernikuszhoz hasonlóan ő is tanult Krakkóban. Találkozhattak ott tanulmányaik alatt? Indokold válaszodat! (A kérdés megválaszolásához természetesen más internetes oldalakat is használhatsz.)

A cikk nagyon sok híres személyt hoz kapcsolatba a témával.

c) Rendezd csoportokba a cikkben szereplő alábbi neveket egy általad kiválasztott, a cikkhez kapcsolható szempont alapján. Indokold a szempont kiválasztását!

Hans Dorn, II. Ulászló, Ilkusch Márton, Janus Pannonius, Mátyás király, Pietro Barbo, Regiomontanus, Theodoricus Sebastianus Winshemius, Vitéz János, Weöres Sándor

8.	
9.	
10.	
11.	
12.	
13.	
14.	
15.	
16.	
17.	
18.	
19.	
20.	
21.	
22.	
23.	
24.	
25.	
26.	
27.	
28.	
29.	
30.	
31.	
32.	
33.	
34.	
35.	
36.	
37.	

d) Mely szervezet portálja ez, ahol az írást találtad? Add meg a teljes nevét!

e) Melyek a cikk első közlésének pontos adatai? A hiányzó adatot keresd a MATARKA adatbázisban!

_____ : _____
szerző cím

In: _____ : _____ / _____ _____
folyóirat címe éve száma oldalszáma

f) A szerzőnek több más, a csillagászat történetével kapcsolatos folyóiratcikke is megjelent. Add meg még egynek az adatait a fenti minta alapján!

Feladatlapodat add át a felügyelő tanárnak! Kérd a következőt, melyet már az internet segítségével nélkül kell megoldanod!

A megoldás során **nem** használható az internet.

A versenyző tanuló kódszáma:

/ 60 pont

A 2. feladatlapon elért pontszám:

4.

Az interneten olvasott cikk felkeltette az érdeklődésed Mátyás király iránt. Híres könyvtáráról több leírást is érdeklődéssel olvasol. Meglepő számodra, hogy abban a korban még máshogy rendezték el a könyvtárakban a könyveket.

Szerinted a mai raktári rend praktikusabb. Így készítesz egy 8-10 mondatos, példával is illusztrált leírást, hátha alkalmad lesz Taddeo Ugolettonak átadni.

a) Leírásodból derüljön ki, hogy a XX. század óta legelterjedtebb, Magyarországon is használatos raktári rend szerint hogyan csoportosítják az állományt. Hogyan épül fel egy raktári szám? Azokat hogyan használjuk?

b) Magyarázatotban használd fel az alábbi példákat és jelzeteket!

Vandenberg, Philipp: Kopernikusz átka, Regény a reneszánsz időkből, Budapest, K.u.K. Kiadó, 2011, 382 p.

A világűr és a világegyetem, főszerk. Isabelle Bourdial, Budapest, M. Kvklub, 2002, 143 p.

Verdet, Jean-Pierre: A csillagos ég titkai, Budapest, Venezia Kiadó, 1992, 34 p.

Varahamihira: A védikus asztrológia kézikönyve, Somogyvámos, Lal Kiadó, 2000, 285 p.

133; 520; 520; V29; V36; V68; V87

38.	
39.	
40.	
41.	
42.	
43.	
44.	
45.	
46.	
47.	
48.	
49.	
50.	
51.	
52.	
53.	
54.	
55.	
56.	
57.	

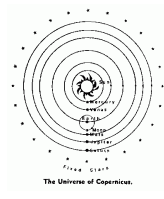

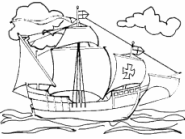

5.a

Utazásod során szívesen találkoznál Kopernikusz egy híres kortársával is. Így utánanézel néhány általad tisztelt középkori személyiségnek.

a) Egészítsd ki a táblázatot, hogy döntésed megalapozhasd!

Arckép	Teljes születési név	Munkásságára jellemző	Találkozhattak? (igen/nem)	Mert élt:
	Mikolaj Kopernik		-	1473 - 1543
	Leonardo da Vinci			
	Cristoforo Colombo			
	Gutenberg			

b) Egyik jellemző alkotásuk, illetve tevékenységük is szerepel a táblázatban. De van köztük téves is. Húzd át a táblázatban egy vonallal a téves képet! Indokold mind a négy döntésedet 1-1 mondattal!

58.	
59.	
60.	
61.	
62.	
63.	
64.	
65.	
66.	
67.	
68.	
69.	
70.	
71.	
72.	
73.	
74.	

5.b

A korábbi táblázat kitöltése után az 1508-as Földre érkezés mellett dönts. Készíts annak egy személyre szóló meghívót, akivel lehetőség lenne találkozni!

Meghívódban legyél udvarias. Méltass az ő és Kopernikusz addigi tevékenységeiből egy-egyét 5-6 mondatban! (Kérjük, hogy a verseny anonimitása érdekében ne a saját neveddel írd alá!)

75.	
76.	
77.	
78.	
79.	
80.	
81.	
82.	
83.	

6.

A találkozón szeretnéd játékos formában beszámolni néhány későbbi csillagászathoz kötődő eseményről. Így rejtvényt készítesz.

- a) Írd be ellenőrzésképpen a hiányzó megfejtéseket!
b) Fogalmazd meg a hiányzó meghatározásokat!

1.											
2.	U	R	Á	N	U	S	Z				
3.											
4.	C	S	I	L	L	A	G	D	A		
5.	G	A	G	A	R	I	N				
6.											
7.											
8.	B	R	A	C	H	E					
9.											
10.	A	S	Z	T	R	O	N	A	U	T	A
11.											
12.	A	R	M	S	T	R	O	N	G		

1. Az első űrállomás neve
2. A _____ és a _____ között lévő bolygó
3. Az első amerikai űrhajós, aki megkerülte a Földet
- 4.
5. Az első ember a világűrben
6. A szputnyik szó egyik magyar jelentése
7. Az első magyar űrhajós keresztnéve
- 8.
9. A Mars kisebb holdja
- 10.
11. A távcső szó német mintára keletkezett összetett szó. Melyik az a német összetett szó?
12. Az első holdra szálló űrhajós

c) Megoldás:

d) Fogalmazd meg 1 mondatban, mit takar a fogalom!

84.	
85.	
86.	
87.	
88.	
89.	
90.	
91.	
92.	
93.	
94.	
95.	
96.	
97.	

**Örülünk, hogy részt vettél ebben a tervezgetésben! Viszontlátásra a következő fordulóban!
Ezt a feladatlapot is add át a felügyelő tanárnak!**